

Landelijk meetnet vlinders

Augustus 2018

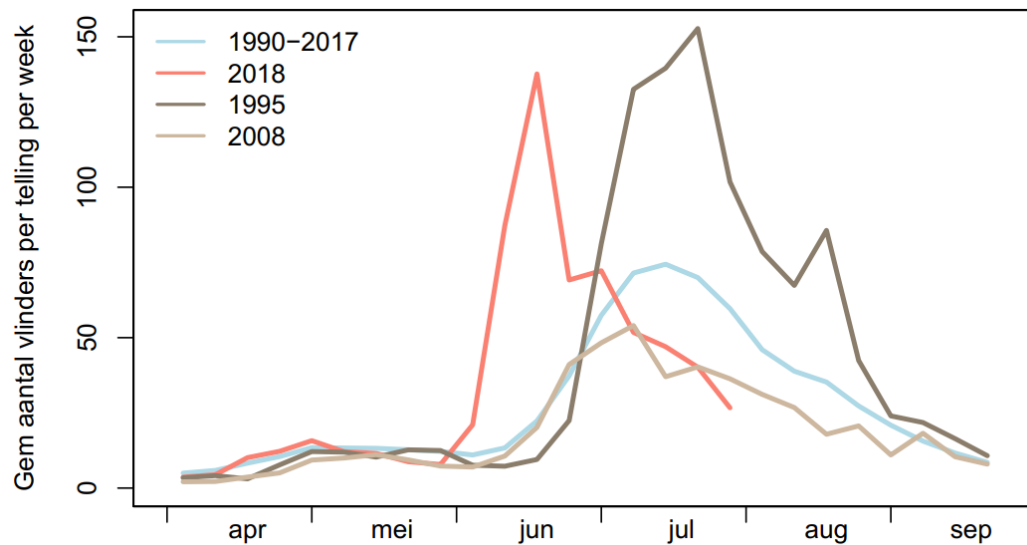
Beste teller,

Het lijkt wel of er geen einde komt aan het mooie weer. En de droogte. Het effect van die droogte zal vooral volgend jaar blijken, maar de eerste contouren tekenen zich al af.

Aantal vlinders

Een wat andere grafiek dan anders, maar ook interessant!

- De blauwe lijn geeft het gemiddeld aantal vlinders per route tussen 1990 en 2017.
- De rode lijn geeft het aantal in 2018. Wees wel voorzichtig met de hoge piek midden juni: die is veroorzaakt door duizenden heideblauwtjes op één route. Zonder het heideblauwtje is de piek ruwweg zo hoog als de blauwe lijn, alleen weken eerder.
- De donkergrijze lijn: het beste vlinderjaar tot nu toe 1995. Toen viel de piek in de tweede helft van juli, en was breed en lang. Het was een mooi vlinderjaar.
- De lichtgrijze lijn: het slechtste vlinderjaar 2008. Net als ons wilde u dit jaar liefst voor altijd vergeten, dat jaar dat de vlinders maar niet los leken te willen komen. Al was er ook goed nieuws dat jaar, zo waren er dat jaar de meeste koningininnenpages tot nu toe.

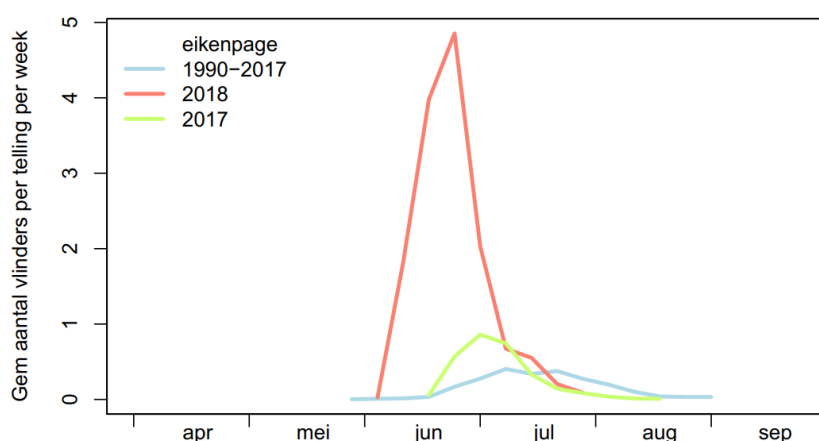

Top of flop?

De zomer van 2018 zal hoe dan ook de boeken in gaan als een bijzondere zomer, ook voor vlinders. Kijkend door onze oogharen tekenen sommige patronen zich al duidelijk af wat betreft hun index voor dit jaar.

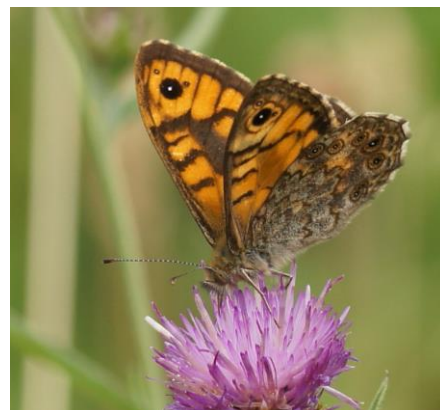
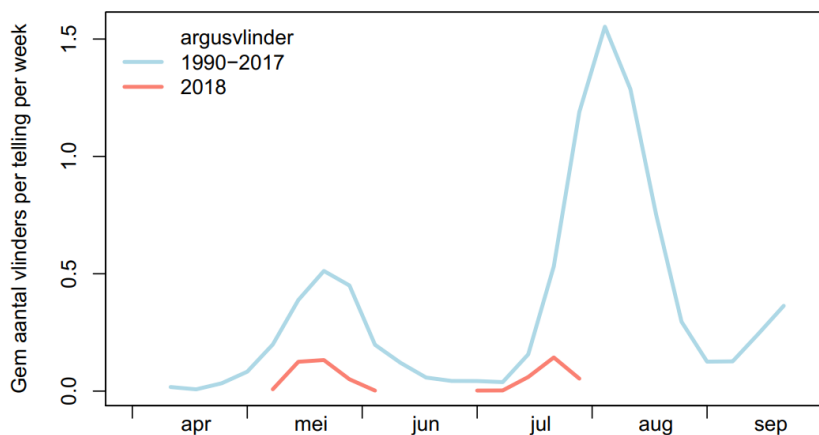
Top:

- Bosvlinders die ook in de zomer vliegen: kleine ijsvogelvlinder, eikenpage, grote weerschijnvlinder, citroenvlinder, boomblauwtje
- Bruin dikkopje en kaasjeskruidikkopje (warme graslanden in Zuid-Limburg)
- Groot koolwitje

Flop:

- Tuinvlinders als kleine vos en dagpauwoog. In het noorden vliegen nog wel wat kleine vossen, maar in het grootste deel van het land waren de aantallen laag.
- Bont dikkopje (vochtige bossen en bosranden, vliegt in het voorjaar)
- Aardbeivlinder (meest vochtige heiden en graslanden, vliegt in het voorjaar)
- Graslandvlinders als zwartspriddikkopje en argusvlinder. Vooral voor de argusvlinder is dat erg. Ze zijn nog niet helemaal uitgevlogen, maar de aantallen lijken gehalveerd ten opzichte van 2017, en dat was ook een slecht jaar.
- Heivlinder: tenzij er nog veel vlinders gaan komen, ligt het aantal vlinders op minder dan 10% van wat we in de jaren negentig hadden.
- Kleine parelmoervlinder: die blijft het slecht doen in de duinen, en ook in het binnenland lopen de aantallen wat terug.

Bodemmonsters

We willen als Vlinderstichting graag in meer detail weten of verzuring ook op onze routes leidt tot een daling van het aantal vlinders (zie vorige nieuwsbrief). We moeten daarvoor weten wat de zuurgraad van de bodem op uw route is. En u kunt daarbij helpen.

- Kies drie tot vijf secties uit, maar alle secties mag ook.
- Per sectie dient een representatieve plek gekozen te worden.
- Hier de vegetatie verwijderen indien nodig, en met een schepje de bovenste vijf centimeter verzamelen. Grof (dood) plantenmateriaal en wortels en stenen verwijderen. Noteer goed waar het monster genomen is: routenummer en sectie! Er is per monster 50 gram grond nodig, dat is ongeveer een tuinschepje.
- Thuis 24 uur laten drogen op keukenpapier (bijvoorbeeld in de vensterbank in de zon) en in een papieren zakje doen. Op het zakje schrijven wat het is, van welke locatie het komt (route en sectie) en wanneer het verzameld is.
- De monsters kunnen samen in een stevige enveloppe opgestuurd worden naar:

De Vlinderstichting
Bodemonderzoek
Antwoordnummer 230
6700 VB Wageningen

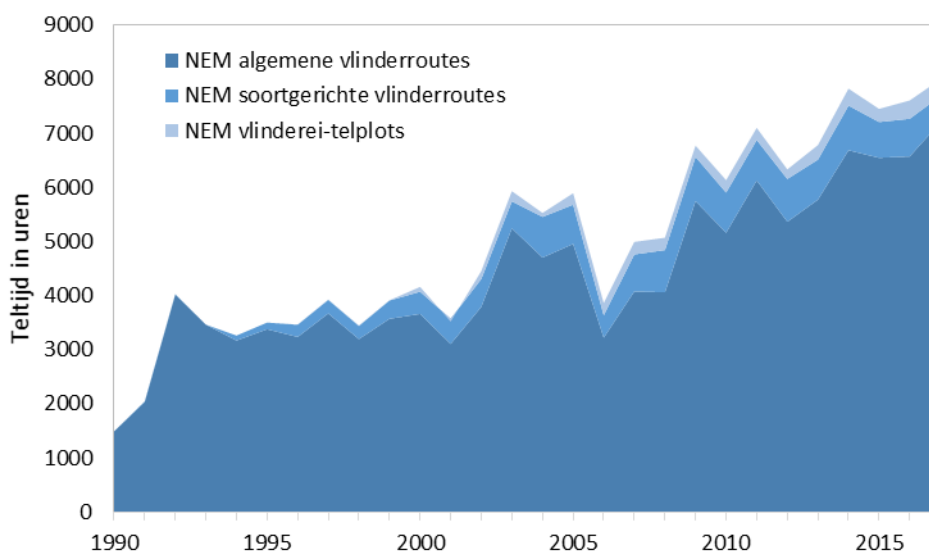
Een postzegel is niet nodig.

Dank voor uw medewerking. U kunt de monsters nog opsturen tot eind september.

Teluren

We hebben eens geteld hoeveel teluren we met zijn allen maken. Dat waren er in 2017 bijna 8000, het leeuwendeel voor het tellen van gewone algemene vlinderroutes. Daarvan zijn er het meest, en die worden ook het vaakst geteld.

Een indrukwekkend aantal!

Hoe, wanneer en wat te tellen

Het is veel mooi en warm weer, en er zijn soms ook veel vlinders. Hoe tel je die nu? Op zich is de handleiding duidelijk: tellen tussen 10 en 17 uur, en in rustige wandelpas je route lopen en de volwassen vlinders tellen. Toch vereisen de speciale omstandigheden soms aanpassingen:

- De tijd: als het erg warm is, mag er ook iets eerder of later geteld worden. Wel moet het dan echt goed weer zijn, dus minimaal 18 graden en zonnig met niet teveel wind. Vaak vliegen de vlinders tussen 9 en 10 uur zelfs beter dan midden op de dag bij 30 graden. U krijgt wel een waarschuwing, maar die mag u gerust negeren.
- De rustige wandelpas: als er veel vlinders zijn kan het moeilijk zijn om alle vlinders meteen op naam te brengen. Maar u mag gewoon stoppen om even goed vlinders te bekijken of te tellen en op te schrijven. Wat niet de bedoeling is, is om op een bankje te gaan zitten en een half uur te kijken wat er allemaal langs komt vliegen. Maar even stoppen om te goed te kijken is geen probleem.

Rupsen

Soms zien mensen ook grote aantallen rupsen; een bekend voorbeeld zijn de geel-zwart gestreepte rupsen van de Sint-Jacobsvlinder. Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling dat u rupsen invoert op het online invoerportaal. Wel kunt u ze als losse waarneming invoeren op telmee.nl of waarneming.nl.

Wilt u ook uw ervaring delen met andere tellers?

Heeft u leuke ervaringen op uw route en wilt u die delen met andere tellers? Wij ontvangen graag uw verhaal. Stuur het naar meetnetten@vlinderstichting.nl.

Contact

Mocht u contact met ons willen, dan kunt u ons altijd bellen of e-mailen.

Landelijk Meetnet Vlinders
Chris van Swaay
José Kok, Kars Veling en Kim Huskens
Tel.: 0317 467346
meetnetten@vlinderstichting.nl

Deze nieuwsbrief wordt via e-mail verstuurd aan alle tellers van het Landelijk Meetnet Vlinders. Mocht u geen prijs stellen op de nieuwsbrief, dan kunt u de verzending stoppen door op meetnet.vlinderstichting.nl bij Instellingen de optie Nieuwsbrief abonnement op nee te zetten.